

HUONOKUULOINEN OPISKELIJA LUKIOSSA JA AMMATTIKOULUSSA

HUONOKUULOINEN OPISKELIJA LUKIOSSA JA AMMATTIKOULUSSA

HUONOKUULOISTEN OPISKELIJOIDEN ryhmä on moninainen. Puhekielellä kommunikoivien huonokuuloisten opiskelijoiden kuulovamman aste voi vaihdella lievästä erittäin vaikeaan kuulovammaan. Heillä voi olla käytössään erilaisia kuulemisen apuvälineitä. Huonokuuloinen toisen asteen opiskelija voi tarvita myös muita yksilöllisiä ratkaisuja opiskelun tukemiseen. Kuunteluympäristön esteettömyys hyödyttää kaikkia opiskelijoita.

KUULOLIITON SELVITYKSEN mukaan vain pienelle osalle toisen asteen huonokuuloisia opiskelijoita on tehty mukautuksia luokkatiloihin tai oppimisjärjestelyihin. Enemmistö huonokuuloisista opiskelijoista kokee erittäin tai melko usein väsymystä koulupäivän jälkeen. Huonokuuloista opiskelijaa voi väsyttää erityisesti kuulemisen tai tulkkien seuraamisen kanssa pinnistely. Vertaistuella koetaan olevan iso merkitys itsetunnon vahvistumisen kannalta.

TOISEN ASTEEN OPINTOIHIN HAKEMINEN JA ALAN VALINTA

HUOMIOITAVAA opettajalle:

Sopivan toisen asteen opiskelupaikan löytäminen on yksi isoimmista päätöksistä peruskoulun jälkeisessä nivelvaiheessa. Jokainen huonokuuloinen opiskelija on yksilöllinen, joten kannustathan opiskelijaa sellaiselle

alalle, jota hän on motivoitunut opiskelemaan. Ota huomioon, että kuulovamma on opiskelijan yksi ominaisuus monen muun ominaisuuden lisäksi. Korosta huonokuuloisen opiskelijan vahvuuksia!

HUOMIOITAVAA opiskelijalle:

Opintopolku.fi on verkkosivusto, josta löydät yhdestä paikasta tietoa peruskoulun jälkeisiin opintoihin hakemisesta sekä eri ammateista, tutkinnoista ja oppilaitoksista. Jos koet, että tarvitset peruskoulun jälkeen lisää aikaa ja tukea ennen lukio- tai ammatillisten opintojen aloittamista, niin voit hakea kymppiluokalle, ammatillisiin opintoihin valmentavaan koulutukseen tai kansanopiston pitkälle linjalle.

Älä rajaa ennakkoon pois itseltäsi mitään sinua kiinnostavaa oppialaa,

vaan etsi sellainen ala, jota olet motivoitunut opiskelemaan. Jos haet ammatilliseen koulutukseen, perehdy myös eri ammatillisten tutkintojen terveydentilavaatimuksiin.

Voit hakea myös ammatillisten opintojen suorittamiseen opiskelua helpottavia mukautuksia. Jos olet epävarma siitä, voiko kuulovamma vaikuttaa mahdollisuuksiisi hakea opiskelemaan tiettyä ammatillista tutkintoa, kysy neuvoa tilanteeseesi Kuuloliitosta.

Lisätietoa:

<https://opintopolku.fi/wp/fi/amatillinen-koulutus/hakijan-terveystila>

HUONOKUULOISEN OPISKELIJAN APUVÄLINEET

HUONOKUULOISUUTEEN on olemassa useita erilaisia apuvälineitä. Yleisimmät huonokuuloisen opiskelijan kuulon apuvälineet ovat **KUULOKOJE JA/TAI SISÄKORVAISTUTE**. Ne eivät kuitenkaan tee kuulosta normaalia, vaan auttavat huonokuuloista henkilöä kuulemisessa ja tukevat hänen itsenäistä elämäänsä.

KUULOKOJEEN JA SISÄKORVAISTUTTEEN lisäksi on olemassa myös muita kuulemisen apuvälineitä, jotka hyödyttävät huonokuuloista opiskelijaa luokassa työskenneltäessä. Esi-
merkkejä näistä on muun muassa:

FM-LAITE

sisältää aina lähettimen ja vastaanottimen. Esimerkiksi opettajalla oleva lähetin poimii äänen ja lähettää sen radiosignaalina oppilaan vastaanottimeen, joka voi olla osana kuulokojetta tai kaulaan ripustettava erillinen laite. FM-laite poistaa puhujan ja kuuntelijan välisen etäisyyden ja parantaa puheen erotettavuutta.

INDUKTIOSILMUKKA

on kuulovamman apuväline, joka siirtää magneettikentän välityksellä äänen suoraan kuulolaitteen vastaanottokelaan. Ääni siirtyy puhtaasti, sopivalla voimakkuudella eivätkä häiriö-
äänet puhujan ja kuuntelijan välissä häiritse. Induktiosilmukka voi olla kiinteästi asennettu tai siirrettävä.

LUOKKAYMPÄRISTÖN ESTEETTÖMYYS JA MUKAUTUKSET

HUONOKUULOISEN opiskelijan väsymystä ehkäisee ja opinnoissa pärjäämistä tukee se, että luokahuoneen kuunteluympäristö on esteetön ja opiskelijalla on tarvitsemansa mukautukset luokkatila- tai oppimisjärjestelyihin.

ESIMERKKEJÄ MAHDOLLISISTA MUKAUTUKSISTA JA RATKAISUISTA:

- Huonokuuloiselle opiskelijalle järjestetään kääntävä tuoli, jolloin hän voi kääntyä aina puhujan suuntaan.
- Huonokuuloiselle opiskelijalle järjestetään istumapaikka luokan etuosasta.
- Luokkahuoneeseen hankitaan akustiikkalevyt ja varmistetaan, että luokassa on mahdollisimman vähän taustamelua.
- Luokassa olevien tuolien ja pöytien jalkoihin asennetaan vaimentavat jalansuojat.
- Häiriöitä kuunteluympäristöön aiheuttavat koneet, tuulettimet ja avoimet ikkunat pyritään poistamaan.
- Varmistetaan hyvä valaistus ilman häikäisyä.

TOIMIVAT KOMMUNIKAATIO- KÄYTÄNNÖT

Voit parantaa huonokuuloisen opiskelijan mahdollisuuksia seurata opetusta ja osallistua opetukseen varmistamalla, että seuraavat hyvän kommunikaation periaatteet otetaan luokassa huomioon:

- Yksi henkilö puhuu luokassa kerrallaan.
- Puhuja käyttää mikrofonia, jos sellainen on luokassa käytössä. Puhuja varmistaa, että hänen puherytmensä on rauhallinen ja huulio on näkyvissä eikä esimerkiksi käden peittämä.
- Visuaalisen materiaalin käyttö auttaa huonokuuloista opiskelijaa saamaan viestistä selvää.
- Jos opiskelijalla on käytössään FM-laite, niin on tärkeää, että myös opettaja sitoutuu sen käyttöön ja osaa käyttää laitetta.
- Osa huonokuuloisista opiskelijoista käyttää opiskelutulkkia opinnoissaan. Yleisimmät tulkkausmenetelmät ovat kirjoitus- tulkkaus ja viitotun puheen tulkkaus.
- Jos opiskelija käyttää tulkkia, tulee huolehtia siitä, että jokaisen puhujan puhe on selkeää ja rauhallista.

VIERAIDEN KIELTEN OPISKELU

VIERAIDEN KIELTEN opiskelu tuottaa osalle huonokuuloisista opiskelijoista vaikeuksia. Vieraiden kielten opiskeluissa pärjäämistä voi tukea esimerkiksi varmistamalla tarvittavat mukautukset sekä kehittämällä opetusmenetelmiä.

www.ylioppilastutkinto.fi –sivustolta löytyy tarkempaa tietoa kuulovammaisen lukio-opiskelijan kielten opiskelusta. Huonokuuloiselle opiskelijalle voidaan myöntää vapautus vieraan kielen kuuntelukokeista.

Opetusmenetelmiä kannattaa kehittää: kokeile esimerkiksi vieraan kielen kuuntelutehtävien toteuttamista niin, että huonokuuloinen opiskelija näkee puhujan huulion.

JOS EPÄILET
KOHDANNEESI
KIUSAAMISTA

Älä jää
kiusaamisen
kanssa yksin!

Kirjaa ylös, mitä mielestäsi on tapahtunut ja säilytä asiaan liittyvä materiaali.

Ota asia puheeksi oppilaitoksesi henkilökunnan (opettaja, terveydenhoitaja, psykologi) kanssa.

Jos koet kiusaamista henkilökunnan taholta, niin ota asia puheeksi vanhempiesi kanssa.

Kiusaamisesta kertominen voi olla vaikeaa, joten mieti voisitko pyytää kaveriasi tuekseen.

Voit kertoa kokemuksestasi nimettömänä ja saada neuvoa ja tukea Mannerheimin lastensuojeluliiton lasten ja nuorten puhelimesta, netissä ja chatissa.

www.mll.fi/mll/auttavatpuhelimet/lnpn/

MITÄ LUKIOSSA JA AMMATTI- KOULUSSA ON MAHDOLLISUUS TEHDÄ YHDEN- VERTAISUUDEN EDISTÄMISEKSI?

Opas osoitteesta:

*[www.intermin.fi/
julkaisu/262013](http://www.intermin.fi/julkaisu/262013)*

HUONOKUULOISTEN opiskelijoiden yhdenvertaisuutta voidaan edistää toisen asteen oppilaitoksissa esimerkiksi yhdenvertaisuussuunnittelun avulla. Sisäasiainministeriö on julkaissut oppilaitoksille suunnatun oppaan, josta saa konkreettista apua oppilaitoksen tilanteen kartoittamiseen ja itse yhdenvertaisuussuunnitelman tekemiseen.

YHDENVERTAISUUSSUUNNITTELUN lisäksi opettajien ja opinto-ohjaajien täydennyskoulutuksella voidaan lisätä tietoisuutta huonokuuloisuudesta ja miten ottaa se huomioon oppilaitoksen arjessa. On tärkeää nähdä huonokuuloisuuden huomioiminen oppilaitoksessa kaikkien yhteisenä asiana.

VERTAISTUKEA

VERTAISTUKI on tärkeää monessa eri elämäntilanteessa, kuten opiskellessa. Kuuloliitto järjestää nuorille leirejä ja tapahtumia. Lisäksi liitossa toimii nuorten toimikunta, joka järjestää tapahtumia, ylläpitää *Moottorikorvat*-verkkosivustoa, edistää kuulovammaisten nuorten asemaa ja tukee nuorten osallistumista kansainvälisille leireille ja toimintaan.

KUULOLIITON lisäksi vertaisseuraa voit löytää Kuurojen Liiton, Satakieliohjelman, LapCI ry:n ja Kuulovammaisten Lasten Vanhempien Liitto ry:n (KLVL) kautta. Lisäksi *Kuuloavain.fi* -sivustolta löydät yhdestä paikasta tietoa lapsiin, nuoriin ja kuulovammaisuuteen liittyen.

HANKI LISÄTIETOA

Lisätietoa opiskeluun ja kuuloon, kuulon apuvälineisiin, esteettömyys- ja mukauttamisratkaisuihin sekä tulkin käyttöön liittyen löydät seuraavilta verkkosivustoilta:

Kuulokynnys.fi
Opiskelutulkki.fi

Selvitys huonokuuloisten ja kuurojen opiskelijoiden toisen asteen opintojen aikana kohtaamista haasteista ja tuesta opintojen aikana:

www.kuuloliitto.fi/fin/kuuloliitto/materiaalipankki/julkaisut/

Esite on toteutettu osana opetus- ja kulttuuriministeriön Lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämisohjelman (2012–2015) hanketta.

KUULOLIITTO RY
ILKANTIE 4
00400 HELSINKI
vaihde (09) 5803830